

NORGES HØYESTERETT

Den 15. september 2022 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Kallerud, Bergsjø og Steinsvik i

HR-2022-1770-U, (sak nr. 22-105151STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Knut-Ole Bakke Hansen)

mot

Påtalemyndigheten

truffet slik

B E S L U T N I N G :

Sakens spørsmål og bakgrunn

(1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens fellende dom for medvirkning til kroppsskade, jf. straffeloven § 273, jf. § 15.

(2) A, født 00.00.2002, ble 2. september 2021 tiltalt for å ha skadet en annens kropp eller medvirket til dette, jf. straffeloven § 273, jf. § 15. Grunnlaget er beskrevet slik i tiltalen:

«Natt til torsdag 27. mai 2021 ca. kl. 04.00 ved ---vei 00 i Oslo slo og/eller sparket han B gjentatte ganger på kroppen mens han lå nede på bakken slik at B fikk brudd i venstre håndledd, eller medvirket til dette.»

(3) Oslo tingrett avsa 22. november 2021 dom med slik domsslutning:

«A, født 00.00.2002, frifinnes.»

(4) Påtalemyndigheten anket. Anken gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet og erstatningsavgjørelsen.

(5) Borgarting lagmannsrett avsa 12. april 2022 dom med slik domsslutning:

«1. A, født 00.00.2002, dømmes for overtredelse av straffeloven § 273, jf. § 15, til fengsel i 5 – fem – måneder.

2. A dømmes til å betale 984 – ni hundre og åttifire – kroner i erstatning til B innen 2 – to – uker fra dommen er forkynt.

3. A dømmes til å betale 20 000 – tjuetusen – kroner i oppreisningserstatning til B innen 2 – to – uker fra dommen er forkynt.»

- (6) Lagmannsrettens dom ble avsagt under dissens. Mindretallet bestod av én av meddommerne.
- (7) A har anket dommen til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens saksbehandling og straffutmåling. Det anføres at domsgrunnene er mangelfulle, jf. straffeprosessloven § 40 andre ledd. Lagmannsretten har utelatt helt sentrale deler av forsvarerens anførsler på flere punkter, særlig knyttet til at A kan ha blitt forvekslet med en annen. Videre anføres at domsgrunnene har mangler som hindrer prøving av anken.
- (8) Fornærmedes opptreden bør føre til en skjønnsmessig reduksjon i straffen.
- (9) *Påtalemyndigheten* har anført at anken ikke bør tillates fremmet, jf. straffeprosessloven § 323. Det anføres at det ikke er noen mangler ved lagmannsrettens avgjørelse. *Påtalemyndigheten* er enig med lagmannsretten i at det ikke er noen formildende omstendigheter i saken. Straffen på fem måneders ubetinget fengsel er ikke for streng.

Høyesteretts ankeutvalgs syn på saken

Ankeutvalgets kompetanse

- (10) A ble frifunnet i tingretten og domfelt i lagmannsretten for det forholdet anken gjelder. Han har derfor ankerett til Høyesterett. Dette innebærer at anken bare kan nektes fremmet dersom ankeutvalget enstemmig finner det klart at anken ikke kan føre fram, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Nektelsesbeslutningen skal i tilfelle begrunnes, jf. § 323 andre ledd andre punktum.

Saksbehandlingsanken

- (11) Anken retter seg mot lagmannsrettens domsgrunner som hevdes å være mangelfulle fordi nærmere angitte punkter som ble fremført til tiltaltes forsvar, ikke er tilstrekkelig drøftet.
- (12) Til dette bemerker ankeutvalget:
- (13) Straffeprosessloven § 40 fjerde ledd bestemmer at domsgrunnene skal «angi hovedpunktene i rettens bevisvurdering». Om innholdet av dette kravet viser utvalget til HR-2018-2109-U avsnitt 12 og 13, hvor det heter:

«I saker som er behandlet med meddomsrett, følger det av straffeprosessloven § 40 fjerde ledd at domsgrunnene skal angi 'hovedpunktene i rettens bevisvurdering'. I Rt-2011-172 avsnitt 29 er dette presisert dit hen at retten må redegjøre for 'hvorfor et bestemt bevisresultat legges til grunn'. Det som først og fremst kreves, er at det blir redegjort for de 'springende – dvs. sentrale – punkter ved bevisvurderingen, og kort angitt hva som har vært avgjørende', jf. også HR-2018-1601-U avsnitt 14. Ved frifinnelse i tingretten og domfellelse i lagmannsretten, må det gjøres nærmere rede for bevisvurderingen i tilknytning til de omstendighetene der lagmannsretten har konkludert annerledes enn tingretten, jf. Rt-2009-1439 avsnitt 32-34 og HR-2017-1246-A avsnitt 24.

Mangelfulle domsgrunner vil sjelden bli ansett som en saksbehandlingsfeil som fører til opphevelse av dommen. For at en mangelfull begrunnelse skal føre til opphevelse, må sentrale punkter i bevisvurderingen bli stående uforklart, jf. Rt-2011-172 avsnitt 29 med henvisning til blant annet Rt-2009-1526 avsnitt 35-37.»

- (14) Som uttalt blant annet i HR-2021-2207-U avsnitt 35 kreves det altså ikke at retten skal gi en fullstendig redegjørelse for alle bevis og alle momenter som har vært avgjørende ved bevisvurderingen. Det er tilstrekkelig å fremheve hovedpunktene.
- (15) I dommen gjør lagmannsrettens flertall – alle unntatt én meddommer – grundig rede for hendelsesforløpet og bevisvurderingen. Et kjernepunkt i saken er om tiltalte kan ha blitt forvekslet med en annen. Flertallet vurderer dette i detalj og uttaler blant annet at det «bare [er] en teoretisk mulighet for at det har skjedd en forveksling». Det fremgår av dommen at flertallet har tatt i betraktning, og nærmere vurdert, forklaringene fra tiltalte og vitner. Også fornærmedes forklaring, og de usikkerhetsmomentene som hevdes å hefte ved den, er vurdert. Flertallet fant det bevist at tiltalte i alle fall medvirket til kroppsskaden av fornærmede og ga en begrunnelse for dette.
- (16) Lagmannsrettens dom oppfyller kravene til domsgrunner.

Straffutmålingen

- (17) I lagmannsrettens dom heter det:

«Av allmennpreventive grunner straffes kroppsskade som den klare hovedregel med ubetinget fengsel. Aktor har lagt ned påstand om fengsel i fem måneder, og forsvareren har ikke hatt innvendinger til dette for det tilfellet at A er skyldig. Fengsel i fem måneder er også et utgangspunkt ved kroppsskade begått i det offentlige rom, se blant annet Ot.prp. nr. 22 (2008-2009) side 182–183 (forarbeider til straffeloven § 273). Selv om kroppsskaden ikke er av det alvorligste slaget, ligger den etter lagmannsrettens syn ikke i nedre sjikt. Det er skjerpene at volden ble begått av flere i fellesskap, jf. straffeloven § 77 bokstav f. Det foreligger ingen formildende omstendigheter. Etter en samlet vurdering er lagmannsretten kommet til at straffen settes til fengsel i fem måneder.»
- (18) I anken er det nå gjort gjeldende at fornærmedes opptreden bør føre til lavere straff. Det er imidlertid ingen opplysninger om at fornærmede har opptrådt på en slik måte overfor tiltalte at det kan få noen betydning for straffutmålingen.
- (19) Lagmannsretten har tatt et korrekt utgangspunkt ved straffutmålingen. Den utmålte straffen står ikke i et åpenbart misforhold til den straffbare handlingen, jf. straffeprosessloven § 344.

Konklusjon

- (20) Høyesteretts ankeutvalg finner det klart at anken ikke vil føre fram, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum.
- (21) Ankeutvalget har videre kommet til at anken ikke gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende saken. Det er heller ikke av andre grunner særlig viktig å få saken prøvd i

Høyesterett. Den blir derfor nektet fremmet, jf. § 323 første ledd andre punktum.

(22) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Anken over straffedommen nektes fremmet.

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Knut H. Kallerud
(sign.)

Kine Steinsvik
(sign.)